

emcdda.europa.eu

TIEDOTE

Johtaja Wolfgang Götz

Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus

Tiedotteen aiheena on

Vuosiraportti 2007: Huumeongelma Euroopassa

Ei julkaistavaksi ennen: klo 10.00 CET — 22.11.2007

Tänään julkaisemassamme *Vuosiraportissa Euroopan huumeongelmasta* käsitellään kahta peruskysymystä: mitä tiedetään huumeiden käytöstä Euroopassa ja mitä on opittu huumeisiin liittyvien ongelmien tehokkaasta torjunnasta?

Kysymykset ovat tärkeitä, sillä riippumatta poliittisesta suuntautumisestaan tai ideologisesta kannastaan päättäjät kaikkialla Euroopassa ovat tiedostaneet, että huumeongelman torjunnassa etenemiseksi on analysoitava saatavilla olevia tietoja ongelman laajuudesta ja luonteesta sekä tietoja eri interventiovaihtoehtojen kustannuksista ja hyödyistä. Tässä mielessä raportti on myös osoitus Euroopan sitoutumisesta tasapainoiseen ja näyttöön perustuvaan politiikkaan sekä pitkäaikaisiin toimiin sen sijaan, että luotettaisiin pikaratkaisuihin.

Euroopan huumetilanne on edelleen vakava haaste sekä terveys- ja sosiaalipolitiikalle että lainvalvontaviranomaisille. Erityistä huolta aiheuttavia asioita ei ole vaikea löytää. On kuitenkin tärkeää huomioida myös alalla tapahtuneet edistysaskeleet ja näyttää, missä kohden järkevä panostus on tuottanut tulosta.

Vaikka huumeiden käyttö on yleisempää kuin koskaan ennen, raportti osoittaa, että se on useiden huumeiden kohdalla vakiintunut tietylle tasolle. Joidenkin huumeiden osalta on jopa havaittavissa merkkejä, jotka antavat aiheita varovaiseen toiveikkuuteen: esimerkiksi heroisiin ja kannabiksen käyttö on pysynyt melko vakaalla tasolla, ja hiv-tartuntojen määrä huumeiden pistoskäyttäjien keskuudessa on yleensä alhainen. Jäsenvaltioissa on ryhdytty panostamaan huomattavasti enemmän myös ennaltaehkäisyyn, hoitoon ja haittojen vähentämiseen. Lisäksi tarjonnan vähentämiseen — kuten kaupan ja salakuljetuksen torjuntaan — on kiinnitetty lisää huomiota ja yhteistyötä on parannettu. EU:n ja sen jäsenvaltioiden valmiudet ehkäistä huumeongelmaa ovat viime vuosikymmenen aikana parantuneet selvästi, kun on otettu käyttöön sekä EU:n että kansallisen tason huumestrategioita ja toimintasuunnitelmia sekä toteutettu niihin sisältyviä käytännön toimenpiteitä.

Myönteistä on sekin, että Eurooppa tukee yhä enemmän maailmanlaajuisia toimia huumeongelman vähentämiseksi. Euroopan komission hiljattain tekemän tarkastuksen mukaan EU rahoittaa kysynnän ja tarjonnan vähentämistoimia kolmansissa maissa vähintään 750 miljoonalla eurolla. EU on lisäksi Yhdistyneiden Kansakuntien huumeiden ja rikollisuuden torjunnan toimiston (UNODC) tekemän työn tärkein kansainvälinen rahoittaja.

Edistymisen arvioiminen on nyt erityisen ajankohtaista, sillä Euroopassa — ja muualla maailmassa — tarkastellaan pian huumeiden torjunnan tähänastisia saavutuksia: Euroopan komissio aloittaa vuonna 2008 EMCDDA:n avustuksella huumausaineiden torjuntaa koskevan nykyisen EU:n toimintasuunnitelman (2005–2008) vaikutuksen arvioinnin, ja Yhdistyneiden Kansakuntien huumausainetoimikunta (CND) keskustelee siitä, miten vuonna 1998 pidetyssä Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen erityisistunnossa asetettujen tavoitteiden

saavuttamisessa on edistytty. EMCDDA tukee tätä arviointiprosessia tarjoamalla yksityiskohtaisen arvion Euroopan tilanteesta.

On tyydyttävää todeta, että maailmanlaajuisessa vertailussa Euroopan tilanne näyttää useilla alueilla suhteellisen myönteiseltä. Euroopan huumeongelman suhteellisesta laajuudesta voidaan saada käsitys vertaamalla Eurooppaa ja muita maita. Australia, Kanada ja Yhdysvallat ovat hyviä vertailukohteita, sillä niistä kaikista on saatavilla kattavia ja luotettavia tietoja. Esimerkiksi kannabiksen käytön arvioidaan olevan huomattavasti vähäisempää EU:ssa kuin Australiassa, Kanadassa ja Yhdysvalloissa. Myös metamfetamiinin käyttö vaikuttaa Euroopassa olevan vähäistä, kun taas muualla maailmassa se on viime vuosina yleistynyt.

Euroopan maiden välillä on edelleen merkittäviä eroja kansallisten huumeongelmien luonteessa ja laajuudessa samoin kuin lähestymistavoissa. Yleisistä peruslähtökohdista vallitsee kuitenkin laaja yksimielisyys: huumepolitiikan tulee olla tasapainoista, kattavaa ja näyttöön perustuvaa, ja ehkäisevän työn, hoidon ja yhteiskuntaan sopeuttamisen tarpeellisuus tunnustetaan.

Haittojen vähentäminen on aiemmin jakanut mielipiteitä. Nyt tilanne on muuttumassa, ja haittojen vähentäminen näyttää vakiinnuttaneen Euroopassa paikkansa muiden kysynnän vähentämistoimien rinnalla. Vuonna 2007 julkaistussa komission raportissa, joka käsitteli "huumausaineiden väärinkäyttöön liittyvien terveyshaittojen ehkäisemisestä ja vähentämisestä vuonna 2003 annetun neuvoston suosituksen täytäntöönpanoa" ⁽¹⁾ todettiin, että suositus on kannustanut jäsenvaltioita kehittämään ja laajentamaan haittojen vähentämistoimia. Lähes kaikissa EU:n jäsenvaltioissa on nykyään tarjolla opioidi-korvaushoitoa, ja viimeisimpien lukujen mukaan korvaushoitoa saa Euroopassa vähintään 585 000 käyttäjää. Kehitteillä on myös palveluja muiden huumeiden käyttäjille, ja lisäksi raportissa kerrotaan uusista ja innovatiivisista lähestymistavoista kannabis- ja kokaiini-ongelmien vähentämiseksi.

Kysynnän vähentämistoimista käytävässä keskustelussa keskitytään yhä enemmän niiden ratkaisujen havaitsemiseen, joiden tehokkuudesta on näyttöä. Myös näytön arviointiin ja laadunvalvonnan standardien määrittämiseen liittyviä ongelmia käsitellään *Vuosiraportissa*. Väärin toteutettu toimi tuskin on tehokas, vaikka se olisi kuinka aiheellinen. Juuri siksi tammikuussa 2007 voimaan tulleessa EMCDDA:ta koskevassa uudessa asetuksessa korostetaan hyvien käytäntöjen tunnistamisen ja jakamisen tärkeyttä.

Seurantakeskuksena tehtävämme on käsitellä faktoja ja lukuja; pyrimme aina toimimaan tieteellisen tarkasti ja puolueettomasti. Tieteellinen tarkkuus on työmme edellytys, mutta emme saa koskaan unohtaa, että raporttoimiamme lukujen taustalla on todellisia ihmisiä, joiden elämän huumeisiin liittyvät ongelmat ovat muuttaneet ja joskus jopa tuhonneet. Hoidon kysyntää, huumekuolemia ja rikollista käyttäytymistä koskevien kuivien tilastojen takana on surevia perheitä, hukkaan menneitä mahdollisuuksia ja turvattomassa ympäristössä kasvavia lapsia. Jotta voisimme torjua huumeongelmaa tehokkaasti, meidän on suhtauduttava tietoihin kiihkottomasti, mutta meistä ei koskaan saa tulla välinpitämättömiä itse asiaa kohtaan.

Alahuomautuksia:

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/drug/drug_rec_en.htm#1

Kaikkiin *Vuosiraporttiin* liittyviin aineistoihin, lehdistötiedotteisiin, palveluihin ja tapahtumiin liittyvät tiedot ja linkit ovat saatavilla 22.11.2007 klo 10.00 CET osoitteessa:

<http://www.emcdda.europa.eu/events/2007/annualreport.cfm>